

DOLNOŚLĄSKIE FORUM PRZEWODNICZĄCYCH I WICEPRZEWODNICZĄCYCH RAD GMIN I POWIATÓW

BUDŻET SAMORZĄDU BEZ TAJEMNIC – PRAKTYCZNA WIEDZA DLA RADNYCH. JAK CZYTAĆ BUDŻET, OCENIAĆ KONDYCJĘ FINANSOWĄ GMINY I ŚWIADOMIE PODEJMOWAĆ DECYZJE?

INFORMACJE O FORUM:

Szkolenie ma na celu praktyczne przygotowanie radnych do świadomego analizowania, opiniowania i podejmowania decyzji dotyczących budżetu miasta lub gminy. Uczestnicy poznają najważniejsze zasady konstrukcji budżetu, źródła dochodów, strukturę wydatków, mechanizmy finansowania inwestycji oraz kwestie związane z deficytem, zadłużeniem i Wieloletnią Prognozą Finansową. Szczególny nacisk zostanie położony na praktyczną analizę dokumentów budżetowych, ocenę sytuacji finansowej samorządu oraz identyfikowanie potencjalnych ryzyk. Szkolenie pomoże także lepiej zrozumieć rolę radnego w procesie uchwalania, zmiany, wykonywania i kontroli budżetu oraz wskaże, jakie pytania warto zadawać przy podejmowaniu decyzji finansowych.

Dolnośląskie Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów to jedno z ponad 80 forów działających przy Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego. Fora to unikalny i autorski pomysł Fundacji. To przede wszystkim platforma współpracy i integracji, dla Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów służąca poszerzaniu wiedzy, wymianie doświadczeń i informacji, a przede wszystkim doskonaleniu warsztatu piastowanej funkcji. Dzięki współpracy w ramach Forum członkowie na bieżąco mogą świadczyć sobie pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z pełnioną funkcją, dlatego cieszą się one stale rosnącym zainteresowaniem wśród samorządowców.

Serdecznie zapraszamy do zrzeszania się w ramach forum. Szczegółowe informacje dostępne są na www.okst.pl w zakładce FORA.

CELE I KORZYŚCI Z UDZIAŁU W SPOTKANIU:

Celem szkolenia jest wyposażenie radnych w praktyczną wiedzę niezbędną do świadomego uczestniczenia w procesie budżetowym miasta lub gminy. Uczestnicy nauczą się czytać i analizować dokumenty budżetowe, oceniać sytuację finansową samorządu oraz rozumieć konsekwencje podejmowanych decyzji finansowych – zarówno w perspektywie bieżącego roku, jak i kolejnych lat.

Po szkoleniu uczestnik będzie wiedział, gdzie szukać najważniejszych informacji, na co zwracać uwagę i jakie pytania zadawać przed głosowaniem nad decyzjami finansowymi. Ponadto będzie potrafił:

- sprawnie odnajdywać najważniejsze informacje w budżecie i Wieloletniej Prognozie Finansowej,
- rozumieć strukturę dochodów, wydatków, deficytu i zadłużenia,
- oceniać możliwości finansowe miasta lub gminy,
- identyfikować potencjalne ryzyka i sygnały ostrzegawcze w budżecie,
- lepiej oceniać zasadność planowanych wydatków i inwestycji,
- rozumieć skutki zmian budżetu dokonywanych w trakcie roku,

- skuteczniej realizować funkcję kontrolną rady,
- formułować trafne pytania do burmistrza, prezydenta, wójta i skarbnika,
- podejmować bardziej świadome i odpowiedzialne decyzje dotyczące finansów samorządu.

PROGRAM:

1. Podstawowe pojęcia i konstrukcja budżetu – ramy prawne:
 - a. dochody i wydatki budżetowe,
 - b. dochody bieżące i majątkowe,
 - c. wydatki bieżące i majątkowe,
 - d. nadwyżka i deficyt,
 - e. przychody i rozchody.
2. Źródła dochodów miasta/gminy
 - a. dochody własne,
 - b. subwencje i dotacje,
 - c. udziały w dochodach podatkowych,
 - d. środki zewnętrzne,
 - e. możliwości i ograniczenia w kształtowaniu dochodów.
3. Wydatki budżetowe i możliwości ich kształtowania:
 - a. wydatki obligatoryjne i fakultatywne,
 - b. zadania własne i zlecone,
 - c. koszty funkcjonowania miasta/gminy,
 - d. możliwości przesuwania środków pomiędzy zadaniami.
4. Deficyt, zadłużenie i bezpieczeństwo finansowe samorządu:
 - a. źródła finansowania deficytu,
 - b. kredyty, pożyczki i obligacje,
 - c. obsługa zadłużenia,
 - d. ocena zdolności finansowej miasta/gminy – ustawowy wskaźnik zadłużenia,
 - e. najważniejsze sygnały ostrzegawcze w budżecie.
5. Wieloletnia Prognoza Finansowa i inwestycje samorządowe:
 - a. znaczenie WPF dla planowania finansowego,
 - b. powiązanie WPF z budżetem,
 - c. przedsięwzięcia wieloletnie,
 - d. konsekwencje podejmowanych obecnie decyzji dla kolejnych lat,
 - e. planowanie i finansowanie inwestycji,
 - f. wkład własny i środki zewnętrzne,
 - g. wpływ inwestycji na kolejne budżety,
 - h. koszty późniejszego utrzymania inwestycji.
6. Jak czytać projekt budżetu:
 - a. najważniejsze elementy uchwały budżetowej i załączników,
 - b. jak znaleźć kluczowe informacje w dokumentach budżetowych,
 - c. analiza struktury dochodów i wydatków,
 - d. porównywanie planu z wykonaniem i danymi z lat poprzednich.
7. Rola rady gminy/miasta w procesie budżetowym:
 - a. kompetencje rady, organu wykonawczego i skarbnika,
 - b. odpowiedzialność za przygotowanie, uchwalanie i wykonywanie budżetu,
 - c. zakres wpływu radnych na kształt budżetu.
8. Projekt budżetu:
 - a. proces przygotowania i uchwalania budżetu,
 - b. kompetencje rady,
 - c. kompetencje organu nadzoru – RIO.
9. Zmiany budżetu w trakcie roku:
 - a. zasady dokonywania zmian w budżecie,
 - b. kompetencje rady i organu wykonawczego,

- c. przesunięcia środków i aktualizacja planu,
 - d. wpływ zmian na realizację zaplanowanych zadań.
10. Wykonanie budżetu i kontrola gospodarki finansowej:
- a. analiza wykonania dochodów i wydatków,
 - b. sprawozdania z wykonania budżetu,
 - c. rola rady w kontroli realizacji budżetu,
 - d. podstawowe zagadnienia dotyczące absolutorium.
11. Praktyczna analiza budżetu miasta/gminy:
- a. identyfikowanie najważniejszych informacji i potencjalnych ryzyk,
 - b. przykłady decyzji budżetowych i ich konsekwencji,
 - c. pytania, które radny powinien zadawać przy analizie budżetu.
12. Dyskusja i pytania radnych:
- a. omówienie problemów pojawiających się w praktyce,
 - b. wymiana doświadczeń z prowadzącym,
 - c. przykłady rozwiązań stosowanych w innych samorządach.

ADRESACI:

Członkowie Forum, Przewodniczący i Wiceprzewodniczący organów stanowiących JST, radni samorządowi, pracownicy biur obsługi rady, radcowie prawni obsługujący organy stanowiące JST.

DOLNOŚLĄSKIE FORUM PRZEWODNICZĄCYCH I WICEPRZEWODNICZĄCYCH RAD GMIN I POWIATÓW
Budżet samorządu bez tajemnic – praktyczna wiedza dla radnych. Jak czytać budżet, oceniać kondycję finansową gminy i świadomie podejmować decyzje?

Szkolenie będziemy realizowali w formie **stacjonarnej** w siedzibie Ośrodka,
Wrocław ul. Piłsudskiego 43, III piętro.

27 października 2026 r.

Szkolenie w godzinach 10:00-14:00

Cena: dla członków Dolnośląskiego Forum oraz dla nowych członków, którzy prześlą deklarację członkowską przed szkoleniem udział w ramach składki, dla pozostałych osób 510 PLN netto/os. Udział w szkoleniu zwolniony z VAT w przypadku finansowania szkolenia ze środków publicznych.

**CENA
zawiera:**

udział w profesjonalnym szkoleniu z możliwością zadawania pytań,
materiały szkoleniowe w wersji elektronicznej,
przerwa kawowa.

**DANE DO
KONTAKTU:**

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. J. Regulskiego
Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. W. Pańki
ul. Piłsudskiego 43, 50-032 Wrocław
ul. Moniuszki 7, 40-005 Katowice
71 344 26 90, 32 206 98 43
szkolenia@okst.pl; milena.dudek@okst.pl

DANE UCZESTNIKA ZGŁASZANEGO NA SZKOLENIE

Nazwa i adres nabywcy
(dane do faktury)

Nazwa i adres odbiorcy

NIP

Telefon

1. Imię i nazwisko uczestnika, stanowisko,
E-MAIL i TEL. DO KONTAKTU

2. Imię i nazwisko uczestnika, stanowisko,
E-MAIL i TEL. DO KONTAKTU

Oświadczam, że szkolenie dla ww. pracowników jest kształceniem zawodowym finansowanym w całości lub co najmniej 70% ze środków publicznych (proszę zaznaczyć właściwe)

TAK ☐

NIE ☐

Proszę o przesłanie faktury na adres mailowy:

Proszę o przesłanie certyfikatu na adres mailowy:

Dokonanie zgłoszenia na szkolenie jest równoznaczne z zapoznaniem się i zaakceptowaniem regulaminu szkoleń Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej zamieszczonym na stronie Organizatora www.okst.pl oraz zawartej w nim Polityce prywatności i ochrony danych osobowych.

Wypełnioną kartę zgłoszenia należy przesłać poprzez formularz zgłoszenia na www.okst.pl do 22 października 2026 r.

UWAGA! Liczba miejsc ograniczona. O udziale w szkoleniu decyduje kolejność zgłoszeń. Zgłoszenie na szkolenie musi zostać potwierdzone przesłaniem do Ośrodka karty zgłoszenia. Brak pisemnej rezygnacji ze szkolenia najpóźniej na trzy dni robocze przed terminem jest równoznaczny z obciążeniem Państwa należnością za szkolenie niezależnie od przyczyny rezygnacji. Płatność należy uregulować przelewem na podstawie wystawionej i przesłanej FV.

Podpis osoby upoważnionej _____